

Vejledning til prøven i idræt

Kvalitets- og Tilsynsstyrelsen
Center for Prøver, Eksamen og Test
September 2014

Indhold

Forord	side 4
Indledning	side 5
Signalement	side 5
Prøveforløbet - trin for trin	side 6
Faglige områder	side 7
Principper for valg/definition af tema	side 8
Principper for undervisningsbeskrivelse	side 8-9
Eksempel: Uddrag af undervisningsbeskrivelse	side 10-11
Principper for vejledning af eleverne	side 12
Principper for lodtrækning af indholdsområder	side 12
Principper for praksisprogram	side 13
Principper for dispositioner	side 13-14
Eksempel på disposition	side 15
Principper for uddybende lærerstillede spørgsmål	side 16
Eksempler på lærerstillede spørgsmål	side 16
Principper for forberedelse og hjælpemidler	side 17
Eksaminationen	side 18
Vurderingskriterier	side 18
Vejledende karakterbeskrivelse	side 19
Bekendtgørelse	side 20-21

Forord

Formålet med denne vejledning er at præcisere og uddybe de prøvekrav, der stilles i prøvebekendtgørelsen, og at tydeliggøre den sammenhæng, der er mellem prøvebekendtgørelsen og folkeskolens formål, fagformålet, kompetenceområder og -mål, og den vejledende læseplan.

Ifølge folkeskolelovens § 18, stk. 4, skal lærer og elev løbende samarbejde om fastlæggelse af målene for elevens arbejde, og undervisningsformer, metoder og stofvalg skal i videst muligt omfang foregå i samarbejde mellem lærer og elever. Denne paragraf skal naturligvis ses i lyset af såvel den overordnede formålsbestemmelse samt formålet for faget idræt, kompetenceområder og –mål og de centrale færdigheds- og vidensmål.

Kravene i faget idræt, som de er beskrevet i Fælles Mål 2014 og prøvebekendtgørelsen er grundlaget for tilrettelæggelsen af prøven i idræt. Ifølge folkeskolelovens § 18, stk. 3, skal undervisningens indhold fastlægges således, at kravene ved prøverne i de enkelte fag kan opfyldes.

Eleverne skal inden prøven orienteres om prøvekravene og vurderingskriterierne, og om hvordan prøvernes enkelte dele foregår.

*Kvalitets- og Tilsynsstyrelsen
Center for Prøver, Eksamen og Test*

Indledning

Prøven i idræt skal afspejle elevens udbytte af undervisningen i idrætstimerne. Eleverne skal i faget idræt udvikle kropslige, idrætslige, sociale og personlige kompetencer. De skal opnå kendskab til alsidig idrætskultur og udvikle lyst til bevægelse.

Idrætsfaget skal give eleverne erfaring med og indsigt i idrættens betydning for sundhed og trivsel samt i samspillet mellem samfund og idrætskultur.

Eleverne skal gennem alsidig idrætspraksis have mulighed for at opleve glæde ved og lyst til at udøve idræt og udvikle forudsætninger for at forstå betydningen af livslang fysisk udfoldelse i samspil med natur, kultur og det samfund og den verden, de er en del af.

Eleverne skal opnå indsigt i og få erfaring med vilkår for sundhed og kropskultur.

Endelig skal eleverne udvikle forudsætninger for at tage ansvar for sig selv og indgå i et forpligtende fællesskab.

Signalement

Prøven er praktisk/mundtlig og aflægges i grupper af 2-5 elever.

Når faget er udtrukket, eller eventuelt før¹, vælger/definerer læreren i samråd med eleverne minimum tre temaer. Temaerne har udgangspunkt i kompetenceområderne i Fælles Mål og har været genstand for undervisning på 8. og/eller 9. klassetrin.

Når faget er udtrukket, eller eventuelt før, udfærdiger læreren en undervisningsbeskrivelse.

Eleverne får udleveret undervisningsbeskrivelsen snarest muligt efter, at faget er udtrukket².

Hver gruppe trækker to indholdsområder og vælger et tema. Grupperne udarbejder en disposition for et praksisprogram, som afleveres til læreren. Praksisprogrammet baserer sig på indholdsområderne og det valgte tema.

Grupperne arbejder med deres praksisprogram i relation til deres overordnede tema.

Arbejdet med dispositioner og praksisprogrammer gennemføres i den sidste del af undervisningstiden og med lærervejledning.

¹ For at have mere undervisningstid til forberedelsen af prøven kan det tilstræbes, at valg af temaer, udarbejdelse af undervisningsbeskrivelse, trækning af indholdsområder samt udarbejdelse af dispositioner finder sted i den sidste del af undervisningen forud for udtrækket.

² Undervisningsbeskrivelsen kan være med til at understøtte eleverne i udarbejdelsen af dispositioner - især i forhold til praksisprogrammets relation til det valgte tema. Det kan derfor tilstræbes, at undervisningsbeskrivelsen udleveres til eleverne forud for udtrækket.

Prøveforløbet – trin for trin

1. Faget udtrækkes.
2. Grupperne dannes. Hver gruppe består af 2-5 elever.
3. Læreren definerer i samråd med eleverne minimum tre overordnede temaer, der har været genstand for undervisning på 9. klassetrin. Temaer fra 8. klasse kan inddrages. Temaerne skal knyttes an til de praksisprogrammer, som eleverne udarbejder i forberedelsesperioden, jf. s. 8.
4. Læreren udarbejder en undervisningsbeskrivelse, der udleveres til eleverne, jf. s. 8-11.
5. Grupperne trækker to indholdsområder: ét indholdsområde fra Pulje A og ét indholdsområde fra Pulje B, jf. s. 12.
6. Grupperne vælger – med vejledning fra læreren – ét af de overordnede temaer, som skal kobles til det praksisprogram, de vil fremvise under prøvens praktiske del, jf. s. 8, s. 10-11 og s. 12.
7. Grupperne indkredser – med vejledning fra læreren – hvilke øvelser de vil bygge deres praksisprogram op omkring, samt hvordan de vil koble praksisprogrammet til gruppens udvalgte tema, jf. s. 13-15.
8. Grupperne udarbejder – med vejledning fra læreren – en disposition for deres praktiske og mundtlige prøve. Dispositionerne godkendes og underskrives af læreren samt af eleverne og afleveres til læreren, s. 13-15.
9. Læreren udarbejder/formulerer 2-4 uddybende (analyserende, fortolkende og perspektiverende) spørgsmål til prøvens mundtlige del, jf. s. 16.
10. Læreren udarbejder en tidsplan for prøveafholdelsen, således at der er afsat tid til, at grupperne kan stille remedier frem til deres praksisprogram, jf. s. 17.
11. Læreren gør tidsplan, undervisningsbeskrivelse, elevdispositioner og uddybende spørgsmål tilgængelig for censor, således at censor har det i hænde senest 14 dage før prøveafholdelsen.
12. Senest en uge før prøven skal læreren sikre sig, at der er hjælpere til at stille remedier frem til prøverne. Dette kunne fx være skolens 8. klasser, der også kan være behjælpelige på selve prøvedagen, jf. s. 17.
13. Eksaminationen inklusiv votering er
 - a. 35 minutter for to elever
 - b. 45 minutter for tre elever
 - c. 55 minutter for fire elever
 - d. 65 minutter for fem elever
14. Der foretages individuelle bedømmelser. Der gives individuelle karakterer.

Faglige områder

Kompetenceområder med tilhørende indholdsområder for idræt er beskrevet i Fælles Mål 2014 og er anført nedenfor:

Alsidig idrætsudøvelse:

- Redskabsaktiviteter
- Boldbasis og boldspil
- Dans og udtryk
- Kropsbasis
- Løb, spring og kast
- Natur- og udeliv

Idrætskultur og relationer:

- Samarbejde og ansvar
- Normer og værdier
- Idrætten i samfundet
- Sprog og skriftsprog

Krop, træning og trivsel:

- Sundhed og trivsel
- Fysisk træning
- Krop og identitet

I faget idræt prøves eleverne i:

- **Kropslige færdigheder**
 - a) at tage kvalificerede valg
 - b) at vise kvalitet i bevægelse
- **Sammensætning af praksisprogram**
 - a) sammenhæng med tema
 - b) faglighed (i indholdsområderne)
 - c) kreativitet
 - d) samarbejde
- **Idrætsfaglig viden**
 - a) i forhold til valgte tema
 - b) i forhold til programmets to indholdsområder
- **Indsats**
 - a) deltagelse og engagement
 - b) fokus og koncentration
 - c) indstilling til at løse faglige udfordringer.

Principper for valg/definition af tema³

I undervisningen inddrages et antal temaer, som er valgt i henhold til de faglige mål for faget. Der er tale om overordnede temaer, der kan rumme både idrætslige aktiviteter og idrætsfaglig teori. Et tema kan for eksempel være overskriften på et forløb, eller det kan inddrages i sammenhæng med forskellige aktiviteter.

Eksempler på temaer kan være:

- Idræt og køn
- Det sunde liv
- Idræt og leg

Temaerne kan eventuelt defineres på baggrund af særlig interesse fra elevernes side eller aktualitet.

Efter offentliggørelse af udtræksfagene udvælger/definerer læreren i samråd med elever minimum tre overordnede temaer, der har været genstand for undervisningen på 9. klassetrin. Temaer der har indgået på 8. klassetrin kan inddrages. Temaerne skal knyttes an til de praksisprogrammer, som eleverne udarbejder i forberedelsesperioden.

Når grupperne har trukket to indholdsområder, vælger de ét tema per gruppe, som skal fungere som en ”rød tråd” mellem praksisprogrammet og den mundtlige del af prøven og/eller et overordnet tema for deres praksisprogram.

Det er tilladt, at eleverne selv definerer et tema, som de ønsker at arbejde med i forbindelse med prøven. Temaet godkendes af læreren.

Principper for undervisningsbeskrivelse

Læreren udarbejder en undervisningsbeskrivelse, der indeholder følgende:

- Angivelse af minimum tre temaer.
- Oplysninger om undervisningens form og indhold indenfor hvert af fagets kompetenceområder.
- Opgivelse af tekster og andre udtryksformer – der opgives minimum 15-20 normalsider.

Undervisningsbeskrivelsen danner forbindelse mellem årets undervisning og prøven. Den er udtryk for, hvordan der i undervisningen har været arbejdet indenfor fagets kompetenceområder - herunder hvilke forløb der har været arbejdet med på 9. klassetrin, samt hvordan der har været arbejdet indenfor de forskellige forløb. Forløb, der har indgået i undervisningen på 8. klassetrin, kan fremgå af undervisningsbeskrivelsen. Samlet skal undervisningsbeskrivelsen være dækkende for samtlige kompetenceområder med tilhørende kompetencemål i Fælles Mål på 9. klassetrin.

Det er hensigtsmæssigt at opbygge undervisningsbeskrivelsen enten omkring undervisningsforløb eller

³ Se eksempler på hvordan temaer kan indgå i undervisningsbeskrivelsen s. 10-11.

indholdsområder fra fagets kompetenceområder. Det skal fremgå tydeligt, hvordan der har været arbejdet med indholdsområderne.

Der opgives minimum 15-20 normalsider, som har været genstand for undervisning på 9. klassetrin. Det er hensigtsmæssigt, at der opgives andre udtryksformer end tekst. Tekst og andre udtryksformer, der har været arbejdet med på 8. klassetrin, kan opgives. Opgivelser af tekst og andre udtryksformer ligger indenfor fagets kompetenceområder og indeholder blandt andet anvendt idrætsfaglig teori.

Undervisningsbeskrivelsen udleveres til eleverne umiddelbart efter, at faget er udtrykket. Eleverne kan anvende undervisningsbeskrivelsen som inspiration, når de skal vælge tema, udarbejde dispositioner og praksisprogram samt forberede sig til prøvens mundtlige del.

For at sikre at eleverne har et solidt udgangspunkt for valg af tema, udarbejdelse af dispositioner og praksisprogram, samt for at sikre mere undervisningstid til lærervejledning og træning af praksisprogrammet, kan det tilstræbes, at udarbejdelse af undervisningsbeskrivelse finder sted forud for udtrækkets offentliggørelse.

Undervisningsbeskrivelsen gøres tilgængelig for censor minimum 14 dage før prøveafholdelsen. Undervisningsbeskrivelsen giver censor indblik i, hvorledes der har været arbejdet indenfor kompetenceområderne, og den danner grundlag for den idrætsfaglige dialog under den mundtlige del af prøven.

Eksempel: Uddrag af undervisningsbeskrivelse

Undervisningsbeskrivelse for faget idræt for 9.xx på xxx Skole, skoleåret 2014/2015.

KOMPETENCEOMRÅDER OG -MÅL

Der har været arbejdet indenfor samtlige kompetenceområder i Fælles Mål med tilhørende indholdsområder/færdighed- og vidensmål.

Fagets kompetence- og indholdsområder:

- **Alsidig idrætsudøvelse:** Redskabsaktiviteter, boldbasis og boldspil, dans og udtryk, kropsbasis, løb, spring og kast, natur- og udeliv.
- **Idrætskultur og relationer:** Samarbejde og ansvar, normer og værdier, idrætten i samfundet, sprog og skriftsprog.
- **Krop, træning og trivsel:** Sundhed og trivsel, fysisk træning, krop og identitet.

TEMAER: Klassen har valgt at opgive følgende tre temaer til prøven:

TEMA: Idræt og køn

Dette tema hænger sammen med kompetenceområderne **Idrætskultur og relationer** og **Krop, træning og trivsel**. Der har været arbejdet med temaet i forbindelse med færdighederne *eleven kan vurdere samspillet mellem individ og fællesskab i idrætsaktiviteter* og *eleven kan analysere fysiske og psykiske forandringer i forbindelse med kroppens udvikling*.

TEMA: Det sunde liv

Dette tema hænger sammen med kompetenceområderne **Krop, træning og trivsel** og **Idrætskultur og relationer**. Der har været arbejdet med temaet i forbindelse med færdighederne *eleven kan vurdere idrætsvanernes betydning for sundhed og trivsel*, og *eleven kan vurdere udviklingen af normer, værdier og etik i idrætskultur*.

TEMA: Idræt og leg

Dette tema hænger sammen med kompetenceområderne **Alsidig idrætsudøvelse** og **Idrætskultur og relationer**. Der har været arbejdet med temaet i forbindelse med færdighederne *eleven kan beherske tekniske og taktiske elementer i boldspil*, *eleven kan udvikle boldspil*, samt *eleven kan vurdere samspillet mellem individ og fællesskab i idrætsaktiviteter*.

FORLØB

Der opgives følgende *xx-antal* forløb fra undervisningen på 9. klassetrin. Der opgives ligeledes dele af forløb fra 8. klasse.

1. Forløb: Uge 35-41: Boldspil og fairplay

Forløbet har taget udgangspunkt i kompetenceområderne **Alsidig idrætsudøvelse** og **Idrætskultur og relationer** og har haft særligt fokus på samarbejdsrelationer, etik og grundlæggende færdigheder i boldspil. Klassen undersøgte forskellige normer og værdier i boldspil som fodbold, rugby og volleyball. Samtidig trænede de deres færdigheder indenfor boldspillene og udviklede på kendte boldspil.

Kompetencemål indenfor 1) Alsidig idrætsudøvelse og 2) Idrætskultur og relationer	Indholdsområde (færdigheds- og vidensmål): Boldbasis og boldspil	Indholdsområde (færdigheds- og vidensmål): Samarbejde og ansvar
a) Eleven kan anvende komplekse bevægelsesmønstre i udvikling af alsidig idrætspraksis, og b) eleven kan vurdere idrætskulturelle normer, værdier og relationer i et samfundsmæssigt perspektiv.	Eleven kan udvikle boldspil og har viden om spilkonstruktion.	Eleven kan vurdere samspillet mellem individ og fællesskab i idrætsaktiviteter og har viden om muligheder og forpligtelser i idrætsfællesskaber.

Forløbsbeskrivelse:

Forløbet blev indledt med et fælles inspirationsoplæg og lærerstyret klasseundervisning med praksiseksempler.

Herefter har eleverne arbejdet selvstændigt i mindre grupper med udvikling af egne spil og fairplayregler.

Grupperne har skitseret deres ideer, eksperimenteret med spil og regler, afprøvet dem med opponentgruppe og derefter valgt endelig form.

Forløbet blev afsluttet med fremlæggelser af gruppernes spil og regler med efterfølgende fælles refleksion og vurdering.

2. Forløb: Uge xxx: xxx, 3. Forløb: Uge xxx: xxx, etc.

TEKSTER OG ANDRE UDTRYKSFORMER (kan også placeres under de enkelte forløb)

Tekst:

Undervisningsmateriale/titel, s. x-x, forlag, udgivelsesår, antal normalsider

Onlinemateriale, kort beskrivelse, URL, udgivelses-/publicerings år, antal normalsider

Andre udtryksformer end tekst:

Kortfilm/reklame/ tv udsendelse/musikvideo, kort beskrivelse, URL/producent/andet, udgivelsesår.

ANDRE RELEVANTE OPLYSNINGER OM UNDERVISNINGENS FORM OG INDHOLD

Der har været arbejdet tværfagligt med fagene xxx og xxx i forbindelse med forløbene xxx. Det tværfaglige arbejde havde til hensigt at styrke elevernes xxx.

Der har været eksperimenteret med særlig holddeling, hvor eleverne var inddelt efter xxx. Holddelingen var med henblik på xxx.

I forbindelse med arbejdet med xxx har lokale samarbejdspartnere været inddraget i forhold til xxx med henblik på xxx.

Principper for vejledning af eleverne

Fra udtræksfagenes offentliggørelse til sidste skoledag foregår undervisningen i faget som vejledning i elevernes planlægning af selve prøven. Afhængig af klasse- og gruppestørrelse vil behovet for vejledning ligge mellem 8 og 10 lektioner.

Eleverne vejledes i udarbejdelse af dispositioner, herunder valg af tema og sammensætningen af et praksisprogram.

Det kan tilstræbes, at vejledning og noget af forberedelsen til prøven ligger forud for udtrækket for at sikre, at eleverne får den nødvendige vejledning. Hvis faget ikke udtrækkes, kan elevernes dispositioner og praksisprogram danne udgangspunkt for standpunktskarakteren, og undervisningen i faget kan afsluttes ved, at grupperne fremviser afkortede praksisprogrammer.

Principper for lodtrækning af indholdsområder

Efter dannelsen af grupper af 2-5 elever, trækker grupperne to indholdsområder fra to fastlagte puljer. Eleverne trækker henholdsvis ét indholdsområde fra pulje A og ét indholdsområde fra Pulje B. Skolens leder eller dennes stedfortræder er til stede under lodtrækningen.

Puljerne indeholder indholdsområderne fra fagets kompetenceområder. Indholdsområdet **Natur- og udeliv** er udeladt af hensyn til den praktiske planlægning af prøven. De øvrige områder er obligatoriske i forhold til prøven og skal fordeles i puljerne, som det fremgår af skemaet:

Puljerne indeholder følgende indholdsområder:

Pulje A	Pulje B
Redskabsaktiviteter	Boldbasis og boldspil
Dans og udtryk	Løb, spring og kast
Kropsbasis	Fysisk træning

Hvis man som lærer ønsker, at eleverne skal prøves i **Natur- og udeliv**, og man vurderer, at det praktisk kan lade sig gøre, placeres indholdsområdet i Pulje B. Indholdsområdet er i undervisningen obligatorisk og kan eventuelt placeres på 8. klassetrin, hvis det ikke nødvendigvis skal indgå i prøven.

Det kan tilstræbes, at indholdsområderne trækkes forud for udtrækkets offentliggørelse for at sikre, at eleverne får den nødvendige tid til vejledning, udarbejdelse af dispositioner og træning af praksisprogrammer.

Principper for praksisprogram⁴

Praksisprogrammet sammensættes af eleverne med udgangspunkt i de to indholdsområder, som de har trukket. Et praksisprogram sammensættes af forskellige øvelser indenfor indholdsområder. Der inddrages et passende antal øvelser afhængigt af gruppestørrelser. Det er mest hensigtsmæssigt at inddrage højst fem øvelser.

I praksisprogrammet viser eleverne deres kropslige færdigheder – herunder at de kan tage kvalificerede valg og mestre bevægelsesmønstre. De viser ligeledes, at de kan sammensætte et praksisprogram, deltage engageret, at de kan samarbejde samt holde fokus på opgaven.

Der vil være sammenhæng mellem de overordnede temaer, som grupperne har valgt, og gruppernes praksisprogrammer. Denne sammenhæng kan komme til udtryk under fremvisningen af praksisprogrammet og/eller i forbindelse med samtalen under den mundtlige del af prøven.

Principper for dispositioner

Når grupperne har trukket to indholdsområder, vælger de et tema per gruppe, som skal fungere som en ”rød tråd” mellem praksisprogrammet og den mundtlige del af prøven og/eller et overordnet tema for deres praksisprogram.

Grupperne udarbejder herefter med vejledning fra læreren en disposition, som indeholder følgende:

- gruppemedlemmernes navne og klasse
- angivelse af valgt tema samt de to lodtrukne indholdsområder
- kort redegørelse for sammenhæng mellem tema og indholdsområder
- en kort oversigt over de praktiske øvelser i praksisprogrammet
- angivelse af tekster og andre udtryksformer anvendt under forberedelsen
- angivelse af digitale medier, herunder musik og video, der indgår i prøven
- elevernes og lærerens underskrifter.

I planlægningen af praksisprogrammet skal grupperne regne med, at de kan bruge ca. 2/3 af den fulde eksaminationstid (som er inklusiv votering) til fremvisning af praksisprogrammet.

Der er ikke krav til gruppernes anvendelse af tekst og andre udtryksformer til deres forberedelse til prøven. Tekst og andre udtryksformer, som har været anvendt i undervisningen på 8. og/eller 9. klassetrin og som eventuelt optræder i undervisningsbeskrivelsen, må gerne anvendes af eleverne i deres forberedelse til prøven samt skrives på dispositionerne.

Dispositionerne godkendes af læreren forud for prøven. Alle grupper skal aflevere dispositionerne til

⁴ Se eksempel på praksisprogram i eksempel på disposition s. 15.

læreren i to eksemplarer. Det er lærerens opgave at sørge herfor. Fremstilling af dispositioner kan i nogle tilfælde kræve megen hjælp fra lærerens side. Hvis en gruppe efter denne hjælp skulle undlade at aflevere en disposition, kan gruppen ikke aflægge prøve.

Grupperne afleverer dispositionerne, således at læreren har tid til, at materialet, der danner grundlag for prøven, kan gøres tilgængeligt for censor 14 dage for prøveafholdelsen.

Dispositionen tæller ikke med i bedømmelsen men danner udgangspunkt for elevernes prøve.

Det kan tilstræbes, at dispositionerne udarbejdes forud for udtrækkets offentliggørelse for at sikre, at eleverne får den nødvendige tid til udarbejdelse af dispositioner og træning af praksisprogrammer.

Eksempel på disposition

Et eksempel på en disposition:

- Gruppemedlemmernes navne
- Indholdsområder A) Redskabsaktivitet og B) Fysisk træning
- Overordnet tema: Idræt og køn

1) Vi vil i praksisprogrammet vise følgende øvelser:

- a. Indholdsområde A) Redskabsaktivitet
 - i. Opbygning til håndstand/rulle på måtte
 - ii. Håndstand-rulle
 - iii. Serie i ringene
 - iv. Vejmøller og forlæns ruller
- b. Indholdsområde B) Fysiks træning
 - i. Øvelser med armstrækker
 - ii. Burpees
 - iii. Rygøvelser
 - iv. Atomic sit-ups
 - v. Endelig vil vi lave en sjov øvelse, hvor pulsen kommer op hurtigt.

2) Tema og indholdsområder:

Vi vil gerne vise med vores praksisprogram, at der er forskel på, hvad piger og drenge kan præstere fysisk. Vi vil også gerne vise, hvor forskellen mellem kønnene ingen rolle spiller. Gennem vores forskellige valg af øvelser har vi tænkt over, om der er typiske ”pigeidrætter” og typiske ”drengedrætter”. Derfor vil vi gerne, i vores efterfølgende samtale diskutere, hvilke stereotyper og fordomme der findes omkring kønnene i idrætspraksis.

3) Valg af musik og links:

Under praksisfremvisningen vil der i baggrunden køre en video fra Youtube af nogle unge piger og drenge, der leger og spiller bold sammen og nogle klip fra filmen Rocky.

Se følgende link: XX

Musik: XX

Kilder: xx

Lærer underskrift:

Elev underskrifter:

Principper for uddybende lærerstillede spørgsmål

Efter at grupperne har afleveret deres dispositioner, udarbejder læreren et sæt af 2-4 uddybende spørgsmål til hver disposition, som relaterer sig til praksisprogrammet og det overordnede tema. Den mundtlige del af prøven, som foregår som en samtale mellem gruppen og læreren og eventuelt censor, tager udgangspunkt i de lærerstillede spørgsmål.

Hensigten med de lærerstillede spørgsmål er at sikre, at eleverne har et solidt afsæt for at komme i gang med en idrætsfaglig samtale om deres praksisprogram og overordnede tema. Grupperne må gerne selv tage initiativ til at begynde samtalen ud fra deres egen vinkel.

Censor har modtaget de lærerstillede spørgsmål forud for prøven sammen med det øvrige materiale, der danner grundlag for prøven

Eksempler på lærerstillede spørgsmål til dispositionen s. 15

- a. Hvorfor har I valgt at lave en håndstand/rulle opbygning?
- b. Nævn nogle eksempler på, hvad der adskiller drenge og piger eller kvinder og mænd, når det kommer til idrætsudøvelse?
- c. Hvad udtrykker den video, som I har valgt at bruge i baggrunden, om jeres tema og praksisprogram?
- d. Hvilke tanker gjorde I jer i forhold til Labans bevægelsesprincipper, da I udviklede koreografien til jeres dans?

Principper for forberedelse og hjælpemidler

Når dispositionen er udarbejdet og godkendt af læreren, påbegynder eleverne den praktiske udarbejdelse og træning af deres praksisprogram.

Læreren udarbejder – eventuelt i samarbejde med skolens leder – en plan for, hvornår grupperne træner på skolen, således at der er opsyn med eleverne under træningen. Det er lederens ansvar at sikre, at der er afsat lokaler og den fornødne tid til elevernes træning af praksisprogrammet.

Andre end faglæreren kan varetage opsyn med eleverne.

Opsyn er ikke påkrævet, når eleverne træner udenfor skoletiden og udenfor skolen.

Skolen stiller, i det omfang det er muligt, de nødvendige remedier til rådighed for eleverne.

Under hele prøveforløbet må eleverne benytte alle hjælpemidler. Dette omfatter eksempelvis egne noter, tekst og andre udtryksformer, digitalt udstyr og internettet. Endvidere må eleverne benytte idrætslige og andre redskaber og udstyr i det omfang, de lovmæssige regler angiver for den daglige undervisning, og at skolen kan stille disse til rådighed.

Senest en uge før prøven skal læreren sikre sig, at der er hjælpere til at stille remedier frem til prøverne. Dette kunne for eksempel være skolens 8.klasser, der også kan være behjælpelige på selve prøvedagen.

Det tilkommer grupperne at sikre, at alle gruppemedlemmer deltager lige meget i fremvisningen af praksisprogrammet, således at alle deltager lige meget under udførelsen af de praktiske øvelser.

Eksaminationen

Til prøven inklusiv karakterfastsættelse, afsættes 35 minutter til to elever, 45 minutter til tre elever, 55 minutter til fire elever og 65 minutter til fem elever.

Prøven afholdes efter følgende procedure:

- Eleverne opstiller forud for eksaminationen eventuelle remedier til brug under prøvens praktiske del.

Prøvens praktiske del:

- Eleverne fremviser deres praksisprogram – alle gruppemedlemmer deltager lige meget under udførelsen af de praktiske øvelser.
- Grupperne kan bruge ca. 2/3 af den fulde eksaminationstid (som er inklusiv votering) til fremvisningen af praksisprogrammet.

Prøvens mundtlige del:

- Prøvens mundtlige del foregår i umiddelbar forlængelse af den praktiske del og foregår som en samtale mellem elever og lærer. Censor kan stille uddybende spørgsmål.
- Samtalen tager udgangspunkt i 2-4 lærerstillede spørgsmål som relaterer sig til praksisprogrammet og det overordnede tema. Eleverne må gerne selv tage initiativ til samtalen
- Undervejs i samtalen påhviler det læreren at sikre, at alle elever i en gruppe får mulighed for at komme til orde.
- Der gives individuelle karakterer, der er dækkende for både prøvens praktiske og mundtlige del. Bedømmelsen er individuel.

Vurderingskriterier

Karakteren gives på baggrund af en helhedsbedømmelse af elevens evne til at opfylde en række af fagets mål i relation til de indholdsområder og tema, som eleverne har trukket. I vurderingen er det vigtigt at medtage præstationens såvel positive som negative sider. Der er tale om en helhedsbedømmelse, hvor de kompetencer, eleven har demonstreret, vægtes i en helhed.

Vejledende karakterbeskrivelse

Karakteristik af den fremragende præstation (12)

Præstationen inden for dette område er karakteriseret ved, at:

- Eleven udviser stor sikkerhed i de kropslige færdigheder. Eleven kan tage kvalificerede valg og udvise høj kvalitet i komplekse bevægelsesmønstre.
- Eleven disponerer tiden fornuftigt i gennemførelsen af et alsidigt og fagligt sammenhængende praksisprogram, hvor der udvises høj grad af kreativitet og samarbejde.
- Eleven kan i den efterfølgende samtale klart og overbevisende begrunde de trufne valg fra praksisprogrammet. Eleven kan med stor sikkerhed analysere praksisprogrammet og anvende viden om og forståelse for temaet og de lodtrukne indholdsområder i en idrætsfaglig diskussion.
- Eleven deltager engageret og arbejder koncentreret med stort fokus på at løse de faglige udfordringer.

Karakteristik af den gode præstation (7)

Præstationen inden for dette område er karakteriseret ved, at:

- Eleven udviser sikkerhed i dele af de kropslige færdigheder og kan træffe gode valg i fremvisningen af praksis.
- Eleven har sammensat et godt praksisprogram og skaber i nogen grad sammenhæng mellem tema og indholdsområderne med en vis grad af kreativitet. Eleven formår at samarbejde.
- Eleven kan i den efterfølgende samtale redegøre for valg af tema i forhold til indholdsområderne og i nogen grad inddrage idrætsfaglig viden.
- Eleven deltager engageret og forsøger med nogen grad af koncentration at løse de faglige udfordringer.

Karakteristik af den tilstrækkelige præstation (2)

Præstationen inden for dette område er karakteriseret ved, at:

- Eleven udfører øvelserne men er usikker i mange af de kropslige færdigheder og træffer få gode valg i fremvisningen af praksisprogrammet.
- Elevens fremvisning bærer præg af manglende evne til at planlægge og udføre øvelser, og der er kun lille grad af sammenhæng mellem tema og indholdsområderne. Eleven formår kun i et vist omfang at samarbejde.
- I den efterfølgende samtale viser eleven et begrænset kendskab til idrætsfaglig viden og formår i minimal grad at reflektere over det valgte tema i forhold til indholdsområderne.
- Eleven udviser nogen grad af engagement men viser usikkerhed i forhold til de faglige udfordringer.

Bekendtgørelse

14. Idræt

14.1. Prøven er en praktisk/mundtlig prøve.

14.2. Prøven foregår i grupper bestående af to – fem elever.

14.3. Læreren vælger i samråd med eleverne minimum tre temaer med udgangspunkt i Fælles Mål, som har været genstand for undervisning i faget på 9. klassetrin. Temaer fra 8. klasse kan inddrages.

14.4. Der udfærdiges en undervisningsbeskrivelse, hvoraf de tre temaer fremgår. Undervisningsbeskrivelsen omfatter endvidere oplysninger om undervisningens form og indhold indenfor hvert af fagets kompetenceområder. Det fremgår af undervisningsbeskrivelsen, hvilke tekster og andre udtryksformer, der har været anvendt i undervisningen. Der opgives mellem 15-20 normalsider. Eleverne får udleveret undervisningsbeskrivelsen snarest muligt efter faget er udtrykket.

14.5. Eleverne trækker gruppevis to indholdsområder angivet i henholdsvis pulje A og pulje B. Hver gruppe har således trukket ét indholdsområde fra hver pulje. Grupperne vælger derefter et af de overordnede temaer. Tema og indholdsområder skal danne udgangspunkt for udarbejdelsen af et praksisprogram og den efterfølgende reflekterende samtale.

Puljerne indeholder følgende indholdsområder:

Pulje A	Pulje B
Redskabsaktiviteter	Boldbasis og boldspil
Dans og udtryk	Løb, spring og kast
Kropsbasis	Fysisk træning

14.6. Eleverne udarbejder gruppevis forud for prøven og med vejledning fra idrætslæreren en disposition for et praksisprogram, som skal fremvises til prøven. Dispositionen skal indeholde:

- angivelse af valgt tema samt de to lodtrukne indholdsområder
- kort redegørelse for sammenhæng mellem tema og indholdsområder
- en kort oversigt over de praktiske øvelser i praksisprogrammet
- angivelse af tekster og andre udtryksformer anvendt under forberedelsen
- angivelse af digitale medier, herunder musik og video, der indgår i prøven
- elevernes og lærerens underskrifter.

14.7. Dispositionen afleveres i to eksemplarer til idrætslæreren forud for det praktiske arbejde med praksisprogrammet.

14.8. Til hver disposition udarbejder læreren 2-4 uddybende spørgsmål, der har fokus på det valgte tema og sammensætningen af praksisprogrammet, og som prøvens mundtlige del tager udgangspunkt i. Læreren stiller spørgsmålene til eleverne under den mundtlige del af prøven.

14.9. Den praktiske del af prøven består i udarbejdelse og fremvisning af et praksisprogram, der er sammensat med udgangspunkt i det valgte tema og de lodtrukne indholdsområder.

14.10. Den mundtlige del af prøven består af en samtale mellem gruppen og eksaminator og eventuelt censor, der forløber som en idrætsfaglig dialog med udgangspunkt i de uddybende spørgsmål samt praksisprogrammet. Samtalen foregår i umiddelbar forlængelse af den praktiske prøve.

14.11. Prøven tilrettelægges, så kun én gruppe aflægger prøve ad gangen. Gruppens samlede prøvetid udregnes som 35 minutter for to elever inklusive tid til votering. Prøven forlænges med 10 minutter for hver ekstra elev.

14.12. Der skal i prøvelokalet være mulighed for at anvende computer, musikanlæg og eventuelt projektor.

14.13. I idræt prøves eleverne i

kropslige færdigheder

- at tage kvalificerede valg
- at vise kvalitet i bevægelse

sammensætning af praksisprogram

- praksisprogrammets sammenhæng med tema
- idrætslige færdigheder
- at udvikle idrætslige aktiviteter
- samarbejde

idrætsfaglig viden

- i forhold til valgte tema
- i forhold til praksisprogrammets to indholdsområder

indsats

- fokus og koncentration

14.14. Bedømmelsen gives på baggrund af en helhedsvurdering ud fra graden af målopfyldelse i faget. Der er tale om en helhedsvurdering, hvor de kompetencer, eleven har demonstreret, vægtes i en helhed.

14.15. Der gives én karakter per elev. Dispositionen indgår ikke i bedømmelsen.